

ส่วนที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

1. สภาพทั่วไปของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

1.1 ความเป็นมาของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งได้ตราขึ้นไว้ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2479 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ซึ่งมี พ.อ. พหลพลพยุหเสนาเป็นนายกรัฐมนตรี โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 53 ตอนที่ 62 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2479

ต่อมาเมื่อท้องถิ่นเจริญขึ้นมีชุมชนอยู่หนาแน่นทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาลที่ต่อเนื่องกันสมควรปรับปรุงเขตเทศบาลเสียใหม่ เพื่อขยายเขตให้เทศบาลได้ปกครองและทะนุบำรุงท้องถิ่นจึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2504 ลงวันที่ 30 เมษายน 2504 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน มีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 78 ตอนที่ 40 วันที่ 9 พฤษภาคม 2504 มีเนื้อที่รวม 6 ตารางกิโลเมตร สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลในเมืองทั้งหมดของอำเภอเมืองบุรีรัมย์

1.2 ตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาล

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีตราประจำเทศบาลเป็นรูปศีรษะช้าง และพานรัฐธรรมนูญซึ่งมีความหมาย ดังนี้

รูปศีรษะช้าง ชูพานรัฐธรรมนูญ เพราะในสมัยก่อนจังหวัดบุรีรัมย์เป็นป่าส่วนใหญ่ มีช้างเป็นจำนวนมาก และราษฎรได้จับช้างมาใช้งาน ช้างจึงเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญแก่ท้องถิ่นมาก

พานรัฐธรรมนูญ แสดงถึงเทศบาลเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้เทศบาลจึงกำหนดดวงตราเป็นรูปศีรษะช้างชูพานรัฐธรรมนูญ

1.3 ลักษณะที่ตั้ง / อาณาเขต และเขตการปกครอง

ลักษณะที่ตั้ง เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตอนกลางของจังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ทั้งหมด 6.0 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,750 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 384 กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ 376 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากสนามบินบุรีรัมย์ประมาณ 30 กิโลเมตร

บุรีรัมย์-นครราชสีมา	130	กิโลเมตร
บุรีรัมย์-มหาสารคาม	145	กิโลเมตร
บุรีรัมย์-ขอนแก่น	200	กิโลเมตร
บุรีรัมย์-สระแก้ว	230	กิโลเมตร

อาณาเขต เทศบาลเมืองบุรีรัมย์มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลชุมเห็ด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลอิสาน
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลอิสาน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลอิสาน

เขตการปกครอง เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีเขตการปกครองครอบคลุมพื้นที่ 1 ตำบล คือ ตำบลในเมือง (ทั้งตำบล) อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

1.4 ประชากร

จำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียนราษฎร ณ เดือนพฤษภาคม 2555 มีทั้งสิ้น 27,852 คน ชาย 13,311 คน หญิง 14,541 คน ความหนาแน่นของประชากร 4,642 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนบ้าน 12,786 หลัง

2. ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 โทรคมนาคม / การสื่อสาร

ในเขตเทศบาลมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 1 แห่ง สำหรับด้านโทรคมนาคมอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทยโดย (กสท.) โดยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยรับผิดชอบระบบโทรศัพท์ในส่วนบริการสื่อสารข้อมูล ระบบวิทยุและระบบโทรศัพท์ทั่วไปภายในประเทศ ส่วนการสื่อสารแห่งประเทศไทยจะรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ ส่วนระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียง/สถานีวิทยุโทรทัศน์ในพื้นที่

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบ เอ.เอ็ม. ตั้งอยู่ที่ถนนนิवास ข้างโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบ เอฟ.เอ็ม. ตั้งอยู่ที่ถนนจรดตรงข้ามมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. ระบบเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวในพื้นที่ให้บริการได้ครอบคลุมทั่วทั้งเขตพื้นที่เทศบาล

2.2 การประปา

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์อยู่ในเขตบริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งให้บริการน้ำประปาได้ครอบคลุมทั่วทั้งเขตพื้นที่เทศบาล โดยผลิตน้ำประปาได้ 28,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และมีปริมาณการใช้น้ำประปาเฉลี่ย 25,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีห้วยจรเข้มากเป็นแหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาและมีห้วยตลาดเป็นแหล่งน้ำดิบสำรอง

2.3 ไฟฟ้า

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์อยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดบุรีรัมย์ โดยพื้นที่ให้บริการไฟฟ้าครอบคลุมทั่วทั้งเขตพื้นที่เทศบาล

2.4 การคมนาคมและขนส่ง

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์สามารถเดินทางติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและติดต่อกันภายในจังหวัดได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเครื่องบิน ในเขตเทศบาลใช้ถนนเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ส่วนสภาพการจราจรในเขตเทศบาลค่อนข้างหนาแน่นโดยเฉพาะในบางช่วงเวลาเนื่องจากมีสถานที่ราชการ สถานประกอบการ ธุรกิจร้านค้าและบริการ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเป็นจำนวนมาก

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์มีชุมชนย่อยทั้งหมดจำนวน 18 ชุมชน โดยชุมชนจะอยู่ในสภาพผสมผสานกันของลักษณะความเป็นเมืองกับชนบทรวมอยู่ด้วยกัน ประชาชนจึงรวมอยู่ด้วยกันอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ ฐานะหรือรายได้

ชุมชนในเขตเมือง มีลักษณะเป็นย่านธุรกิจ ตลาด ร้านค้า ที่มีความเจริญประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายและอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่น เป็นชุมชนที่ได้รับบริการด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประกอบด้วย กลุ่มคนที่มีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนมาก รองลงมาคือรับราชการ บ้านเรือนส่วนใหญ่จึงเป็นบ้านสำหรับพักอาศัย บ้านเช่า หอพัก และเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ

3.2 การพาณิชย์กรรมและบริการ

1) สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

- สถานีบริการน้ำมัน 7 แห่ง
- ตลาดสดเทศบาล 2 แห่ง
- ตลาดเอกชน 2 แห่ง
- ธนาคาร 12 แห่ง

2) สถานประกอบการเทศพาณิชย์

- สถานธนาบาล 3 แห่ง
- โรงฆ่าสัตว์ 1 แห่ง

3) สถานประกอบการด้านบริการ

- โรงแรม 13 แห่ง
- โรงภาพยนตร์ 1 แห่ง
- ร้านขายอาหารทั่วไป 301 แห่ง
- แผงลอยจำหน่ายอาหาร 358 แผง
- ร้านแต่งผมเสริมสวย 175 ร้าน
- สถานความงาม 10 แห่ง

4. ด้านสังคม

4.1 ชุมชน ในเขตเทศบาล มีจำนวน 18 ชุมชน ได้แก่

1. ชุมชนชุมเห็ด
2. ชุมชนหลังสถานีรถไฟ
3. ชุมชนหนองปรือ

4. ชุมชนประปาเก่า
5. ชุมชนหน้าสถานีรถไฟ
6. ชุมชนบุลำดวนเหนือ
7. ชุมชนตลาด บ.ข.ส.
8. ชุมชนหลังศาล
9. ชุมชนเทศบาล
10. ชุมชนตลาดสด
11. ชุมชนวัดอิสาน
12. ชุมชนบุลำดวนใต้
13. ชุมชนหลังราชภัฏ
14. ชุมชนต้นสัก
15. ชุมชนหลักเมือง
16. ชุมชนสะพานยาว
17. ชุมชนโคกกลาง
18. ชุมชนฝั่งละลม

4.2 ศาสนา

1) วัดในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

- วัดกลางพระอารามหลวง
- วัดอิสาน
- วัดธรรมธีราราม

2) คริสตจักร

- คริสตจักรเมืองบุรีรัมย์ (ชุมชนหนองปรือ)
- ศาสนาจักรของพระเยซูคริสต์แห่งสิทธิชนยุคสุดท้าย (ชุมชนบุลำดวนใต้)

3) มัสยิด

- มัสยิดอันวารุสซาลาม (ชุมชนฝั่งละลม)

4.3 วัฒนธรรม / ประเพณี

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ในเดือนมกราคม
- ประเพณีสงกรานต์และสมโภชน์ศาลหลักเมืองในเดือนเมษายน
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาในเดือนกรกฎาคม
- ประเพณีลอยกระทงในเดือนพฤศจิกายน

4.4 ปุชนิยสถานในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

- ศาลพระหลักเมืองบุรีรัมย์อยู่ภายในบริเวณเดียวกับศาลเจ้าปึงเถ่ากงม่า ตั้งอยู่ชุมชนหลักเมือง
- สระน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดกลางพระอารามหลวง ตั้งอยู่ชุมชนตลาดสด
- ศาลเจ้าแม่บัวลอยตั้งอยู่ชุมชนหลักเมือง

4.5 การศึกษา

สถานศึกษาในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีดังนี้

- 1) สังกัดเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 3 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาล 1 “บุรีราษฎร์ดรุณวิทยา”
 - โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ”
 - โรงเรียนเทศบาล 3
- 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำนวน 2 แห่ง
 - โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์
 - โรงเรียนเขตการทางสงเคราะห์ 5 (ไตรคามสิทธิศิลป์)
- 3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 32 จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
- 4) สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง
 - โรงเรียนอู่แก้ว
 - โรงเรียนอิสานโกศลศึกษา
 - โรงเรียนอนุบาลธีรา
- 5) สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 - โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 6) สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดกลางพระอารามหลวง
- 7) สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง
 - วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
 - วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์
- 8) สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 แห่ง
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

9) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ (ชุมชนหนองปรือ)
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงพยาบาลบุรีรัมย์

4.6 กีฬา นันทนาการและการพักผ่อน

ลานกีฬา/สนามกีฬา

- ลานกีฬาสวนรมย์บุรี
- ลานกีฬาชุมชนวัดอิสาน
- ลานกีฬาชุมชนหลักเมือง
- ลานกีฬาชุมชนฝั่งละลม
- ลานกีฬาชุมชนหนองปรือ
- ลานกีฬาชุมชนสะพานยาว
- ลานกีฬาโรงพยาบาลบุรีรัมย์

- สนามกีฬามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สนามกีฬาโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม
- สนามเทนนิสเทศบาลเมืองบุรีรัมย์
- สนามแบดมินตันเทศบาลเมืองบุรีรัมย์
- สนามกีฬาโรงเรียนเทศบาล 1
- สนามกีฬาโรงเรียนเทศบาล 2
- สนามกีฬาโรงเรียนเทศบาล 3
- โรงพลศึกษาของการกีฬาแห่งประเทศไทย

สระว่ายน้ำ

- สระว่ายน้ำองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์

นันทนาการและการพักผ่อน

- ห้องสมุดประชาชนอำเภอเมืองบุรีรัมย์
- ห้องสมุดรถไฟ
- ห้องสมุดสถานศึกษาต่างๆ
- สวนหย่อมบริเวณสามแยกต้นสัก
- สวนหย่อมบริเวณสามแยกหน้าวัดอิสาน
- สวนหย่อมบริเวณข้างบ้านพักนายอำเภอเมืองบุรีรัมย์
- สวนสาธารณะหนองปรือ
- สวนสาธารณะหน้าสถานีรถไฟ
- สวนสาธารณะรมย์บุรี
- สวนสาธารณะข้างห้องสมุดประชาชน
- พื้นที่สีเขียวริมคลองละลมทั้ง 6 ลูก
- พื้นที่สีเขียวริมถนนนิเวศและริมถนนธานี
- พื้นที่สีเขียวเกาะกลางถนนนิเวศและเกาะกลางถนนจิระ

4.7 สาธารณสุข

- 1) โรงพยาบาลในเขตพื้นที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 1 แห่ง เพียงคนไข้จำนวน 600 เตียง
- 2) ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 2 แห่ง
- 3) คลินิกเอกชน จำนวน 43 แห่ง
- 4) ศูนย์บริการแพทย์แผนไทย จำนวน 1 แห่ง
- 5) คลินิกบริการสาธารณสุขของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
- 6) ศูนย์แพทย์ชุมชนโรงพยาบาลบุรีรัมย์ จำนวน 1 แห่ง

4.8 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ร่วมกับ อปพร. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ได้ดำเนินกิจกรรมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การออกตรวจระวังเหตุเพลิงไหม้ตามจุดล่อแหลมหรือพื้นที่อันตรายที่คาดว่าจะสามารถเกิดเพลิงไหม้ได้ง่าย รวมถึงในบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่นและคาดว่าจะเกิดเพลิงไหม้ก็ให้การสนับสนุนชุมชนให้มีเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงประจำชุมชน โดยจัดให้มีการ

ฝึกอบรมและซักซ้อมสถานการณ์สมมุติให้กับประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ที่มีได้คาดหมาย

1. รถยนต์ดับเพลิง จำนวน 5 คัน แยกเป็น (แยกตามขนาดจุน้ำ)
 - คันที่ 1 จุน้ำได้ 2,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2512
 - คันที่ 2 จุน้ำได้ 2,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2523
 - คันที่ 3 จุน้ำได้ 2,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2525
 - คันที่ 4 จุน้ำได้ 4,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2528
 - คันที่ 5 จุน้ำได้ 2,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2535
2. รถบรรทุกน้ำ จำนวน 3 คัน แยกเป็น (แยกตามขนาดจุน้ำ)
 - คันที่ 1 จุน้ำได้ 6,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2535
 - คันที่ 2 จุน้ำได้ 6,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2536
 - คันที่ 3 จุน้ำได้ 7,000 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2549
3. รถยนต์กู้ภัยเนกประสงค์ จำนวน 1 คัน จุน้ำได้ 200 ลิตร จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2539
4. เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม ขนาด 40 แรงม้า จำนวน 1 เครื่อง
5. เครื่องสูบน้ำ ขนาด 5 แรงม้า จำนวน 2 เครื่อง

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบมีความลาดเอียงเล็กน้อย จากทางทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกและจากทิศเหนือไปทางทิศใต้มีความสูงของพื้นที่อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 163 เมตร

5.2 สภาพภูมิอากาศ

สภาพอากาศทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไปจนถึงเดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์

5.3 น้ำเสีย

1. ปริมาณน้ำเสีย 7,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
2. ระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้เป็นแบบเติมอากาศ 1 แห่ง
3. น้ำเสียที่บำบัดได้ จำนวน 7,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
4. ค่า BOD. ของน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไม่เกิน 20 mg/l

5.4 ขยะ

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์และปริมณฑล

1. ปริมาณขยะนอกเขตเทศบาล 35 ตัน/วัน
2. ปริมาณขยะในเขตเทศบาล 35 ตัน/วัน
3. รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ รวม 12 คัน แยกเป็น
 - รถยนต์คันที่ 1 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 2.8 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2532
 - รถยนต์คันที่ 2 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 2.8 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2535

- รถยนต์คันที่ 3 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 9.12 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2536
- รถยนต์คันที่ 4 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 9.12 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2538
- รถยนต์คันที่ 5 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 9.12 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2539
- รถยนต์คันที่ 6 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 9.12 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2539
- รถยนต์คันที่ 7 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2540
- รถยนต์คันที่ 8 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2541
- รถยนต์คันที่ 9 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2542
- รถยนต์คันที่ 10 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2543
- รถยนต์คันที่ 11 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2543
- รถยนต์คันที่ 12 รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จัดซื้อเมื่อ พ.ศ. 2545
- รถกวาดถนน จำนวน 2 คัน

4) ขยะที่เก็บขนได้ จำนวน 35 ตัน / วัน

5) ขยะที่กำจัดได้ จำนวน 35 ตัน/วัน กำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบอย่างถูกสุขาภิบาล

6) ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่กำลังใช้ จำนวน 100 ไร่ ตั้งอยู่ที่ ต.พระครู อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ห่างจากเขตเทศบาลเป็นระยะทาง 16 กิโลเมตร

- ที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านพัก โรงจอดรถ อาคารซังน้ำหนักร และระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 40 ไร่

- ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่ใช้ไปแล้ว จำนวน 40 ไร่
- เหลือที่ดินกำจัดขยะได้อีก จำนวน 20 ไร่
- คาดว่าจะสามารถกำจัดขยะได้อีก 8 ปี

5.5 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. คูเมืองโบราณ (คลองละลม) ตั้งอยู่กลางเมืองบุรีรัมย์มีลักษณะเป็นรูปวงรี ความกว้างเฉลี่ย 80 เมตร ยาวประมาณ 2,440 เมตร ล้อมรอบเมืองเก่าบุรีรัมย์ (เมืองแปะ) มีพื้นที่รวม 179 ไร่ 2 งาน 12 ตารางวา แบ่งตามสภาพปัจจุบันเป็น 6 ส่วน หรือ 6 ลูก ตามแนวนอนที่ตัดเข้าเมืองชั้นใน ดังนี้

- ลูกที่ 1 กว้าง 50 เมตร ยาว 320 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 48,000 ลบ.ม.
- ลูกที่ 2 กว้าง 100 เมตร ยาว 180 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 54,000 ลบ.ม.
- ลูกที่ 3 กว้าง 90 เมตร ยาว 110 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 29,700 ลบ.ม.
- ลูกที่ 4 กว้าง 50 เมตร ยาว 1,250 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 187,500 ลบ.ม.
- ลูกที่ 5 กว้าง 70 เมตร ยาว 230 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 48,300 ลบ.ม.
- ลูกที่ 6 กว้าง 90 เมตร ยาว 350 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 94,500 ลบ.ม.

2. สระน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดกลางพระอารามหลวง คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 16,000 ลบ.ม.

3. สระหนองปรือ คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 10,000 ลบ.ม.

5.6 การระบายน้ำ

1) พื้นที่น้ำท่วมถึงคิดเป็นร้อยละ 55 ของพื้นที่ทั้งหมด

2) ระยะเวลาเฉลี่ยที่น้ำท่วมขังนานที่สุดประมาณช่วงเดือนสิงหาคม

3) เครื่องสูบน้ำ จำนวน 10 เครื่อง แยกเป็น พี .1 จำนวน 5 เครื่อง และ พี.2 จำนวน 5 เครื่อง

6. ด้านการเมืองการบริหาร

6.1 โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล การบริหารงานของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. สภาเทศบาลทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและควบคุมฝ่ายบริหารประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน จำนวน 18 คน โดยอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

2. นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และนายกเทศมนตรีแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี จำนวนไม่เกิน 3 คน เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ฝ่ายพนักงานประจำมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานประจำรวมตลอดถึงลูกจ้างเทศบาลเมืองบุรีรัมย์แบ่งส่วนการบริหารออกเป็นหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล
2. กองวิชาการและแผนงาน
3. กองคลัง
4. กองช่าง
5. กองช่างสุขาภิบาล
6. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
7. กองสวัสดิการสังคม
8. กองการศึกษา มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 3 โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง
 - โรงเรียนเทศบาล 1 “บุรีราษฎร์ดรุณวิทยา”
 - โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร”
 - โรงเรียนเทศบาล 3
9. หน่วยงานตรวจสอบภายใน
10. สถานธนานุบาลเทศบาลเมืองบุรีรัมย์
11. สถานีขนส่งผู้โดยสารเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

อัตรากำลังพนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2555

ลำดับที่	หน่วยงาน	พนักงานเทศบาล	พนักงานวิสามัญ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป
1	สำนักปลัดเทศบาล	22	-	9	19	9
2	กองวิชาการฯ	4	-	1	2	-
3	กองคลัง	10	-	1	6	4
4	กองช่าง	13	-	8	13	25
5	กองช่างสุขาภิบาล	3	-	-	9	19
6	กองสาธารณสุขฯ	15	-	12	17	61
7	กองการศึกษา	4	-	-	4	1
8	กองสวัสดิการสังคม	5	-	1	-	-
9	หน่วยงานตรวจสอบภายใน	1	-	-	-	-
	รวม	77	-	32	70	119

ตารางแสดงข้อมูลจำนวนบุคลากรและจำนวนนักเรียนในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2555

บุคลากร

โรงเรียน/ศูนย์ฯ	จำนวนพนักงานครู (อัตรา)			พนักงานจ้าง (ครู)	พนักงานจ้าง (ภารโรง/คน ครัว)	ลูกจ้างประจำ (ภารโรง)	รวมบุคลากร รวม
	ระดับ ปฐมวัย	ระดับ ภาคบังคับ	รวม				
โรงเรียนเทศบาล 1	7	55	62	1	2	4	69
โรงเรียนเทศบาล 2	9	58	67	2	2	3	74
โรงเรียนเทศบาล 3	4	13	17	1	2	-	20
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2	-	2	5	2	-	9
รวมทั้งสิ้น	22	126	148	9	8	7	172

จำนวนนักเรียน

โรงเรียน/ศูนย์ฯ	ระดับอนุบาล				ระดับประถมศึกษา				ระดับมัธยมศึกษา				รวม			
	ห้อง เรียน	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง เรียน	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง เรียน	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง เรียน	ชาย	หญิง	รวม
โรงเรียนเทศบาล 1	8	134	133	267	24	550	480	1,030	12	262	271	533	44	946	884	1,830
โรงเรียนเทศบาล 2	8	117	126	243	25	490	485	975	16	253	237	490	49	860	848	1,708
โรงเรียนเทศบาล 3	6	89	83	172	10	160	143	475	-	-	-	-	16	249	226	475
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	7	72	80	152	-	-	-	-	-	-	-	-	7	72	80	152
รวมทั้งสิ้น	29	412	422	834	59	1,197	1,108	2,480	28	515	508	1,023	116	2,127	2,038	4,165

6.2 การคลังท้องถิ่น

1) รายได้

การคลังของเทศบาลเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพิจารณาถึงศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อที่จะนำมากำหนดแผนงานและโครงการในการแก้ไขปัญหาตามวัตถุประสงค์ กลวิธีและเป้าหมายที่ได้วางไว้ในโครงการต่าง ๆ จะสำเร็จลุล่วงไปตามแผนงานแหล่งรายได้ของเทศบาล ดังนี้

- 1) ภาษีอากร
- 2) ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต
- 3) รายได้จากทรัพย์สิน
- 4) รายได้จากสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- 5) รายได้เบ็ดเตล็ดต่างๆ
- 6) รายได้จากทุน
- 7) เงินอุดหนุน

รายได้ประเภทภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนรายได้จากทรัพย์สิน ค่าธรรมเนียม และใบอนุญาต เงินอุดหนุนบูรณะท้องถิ่นจากสถานธนาบาลและรายได้เบ็ดเตล็ดต่างๆ มีสัดส่วนน้อย

2) รายจ่าย

รายจ่ายของเทศบาล ประกอบด้วย รายจ่ายจากงบกลางและรายจ่ายตามหน่วยงาน โดยรายจ่ายของหน่วยงานแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. รายจ่ายประจำ ประกอบด้วย
 - 1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ
 - 1.2 ค่าจ้างชั่วคราว
 - 1.3 ค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ
 - 1.4 ค่าสาธารณูปโภค
 - 1.5 เงินอุดหนุน
 - 1.6 รายจ่ายอื่น ๆ

2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน ประกอบด้วยค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ซึ่งในแต่ละปีเทศบาล มีภาระที่ต้องจ่ายเป็นเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ฯลฯ เป็นจำนวนที่สูงมากทำให้เหลืองบประมาณเพื่อจะดำเนินการในส่วนของงบลงทุนมีน้อย จึงจำเป็นต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลด้วย

สถิติสถานะการเงินการคลังเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

ประเภท	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
รายรับ			
ภาษีอากร	11,625,922.09	12,092,038.16	13,566,405.08
รัฐบาลจัดสรรให้	54,874,523.01	70,904,628.28	68,264,268.50
ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ โบนัส	4,710,014.07	9,692,153.86	4,029,656.85
รายได้จากทรัพย์สิน	12,107,301.10	11,615,939.50	17,124,787.58
รายได้จากสาธารณูปโภค	3,060,270.46	4,015,187.92	4,798,693.68
รายได้เบ็ดเตล็ด	6,923,742.58	7,708,268.33	6,585,025.79
รายได้จากทุน	166,500.00	-	-
เงินอุดหนุนทั่วไป	99,122,897.95	39,623,462.00	45,618,228.00
รวมรายรับทั้งสิ้น	192,591,171.26	155,651,678.05	159,987,065.48
รายจ่าย			
รายจ่ายงบกลาง	14,024,783.03	18,464,764.88	16,290,408.05
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	69,387,685.25	27,807,214.00	28,266,144.00
ค่าจ้างชั่วคราว	17,385,142.00	17,686,572.59	16,930,387.00
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	62,163,838.42	45,978,459.14	55,982,632.83
ค่าสาธารณูปโภค	5,440,256.00	6,902,253.50	4,786,800.47
เงินอุดหนุน	1,635,000.00	4,367,000.00	4,876,800.00
รายจ่ายอื่น	3,945,000.00	8,139,915.94	12,000.00
ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	4,568,799.00	136,400.00	7,430,900.00
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	178,550,503.70	129,482,580.05	134,576,072.35

6.3 การดำเนินกิจการพาณิชย์

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์มีกิจการสถานนันทนาการ 1 แห่ง ตั้งอยู่เลขที่ 146/21 ถนนสุนทรเทพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทรัพย์สินที่รับจํานํา ได้แก่ ทองคำ เพชร พลอย นาก เครื่องใช้ไฟฟ้าและของเบ็ดเตล็ดต่างๆ โดยสถานนันทนาการคิดอัตราดอกเบี้ย ดังนี้

- กรณีเงินต้นไม่เกิน 5,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.50 ต่อเดือน
- กรณีเงินต้นเกิน 5,000 บาท แต่ไม่เกิน 30,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 บาทต่อเดือน
- กรณีเงินต้นเกิน 30,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

ในปี พ.ศ. 2555 สถานนันทนาการได้แบ่งเงินกำไรสุทธิจ่ายเป็นเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาล จำนวน 6,000,000 บาท เพื่อนำไปทำนุบำรุงท้องถิ่น ซึ่งผลประโยชน์ก็จะกลับคืนแก่ประชาชนโดยทางอ้อม อีกทางหนึ่งด้วย

สถานธนานุบาลเป็นกิจการเทศพาณิชย์ของเทศบาลมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับจำนำสิ่งของทรัพย์สิน ในวงเงินไม่เกินรายละ 100,000 บาท บริการแก่ประชาชนผู้เดือดร้อนขาดเงินสดเงินทองทุกวันจันทร์ถึงศุกร์เปิด ให้บริการตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 น. ส่วนวันเสาร์เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.00 – 12.00 น.

สถิติรับจำนำ - ไถ่ถอนของสถานธนานุบาล

ปี	รับจำนำ		ไถ่ถอน		ดอกเบี้ย รับจำนำ	กำไร จำหน่าย ทรัพย์สินหลุด	กำไรสุทธิ
	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน			
2552	55,132	566,234,900	54,031	545,718,800	17,862,197.75	1,893,795	13,383,959.72
2553	58,727	704,960,350	57,263	668,491,050	21,160,845.00	1,637,350	15,995,645.59
2554	61,095	849,903,800	60,772	812,963,100	24,756,257.50	1,839,803	18,566,956.87

6.4 บทบาท / การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหาร

ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์แบ่งออกเป็น 18 ชุมชน โดยแต่ละชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหารของเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การร่วมมือป้องกันและควบคุมโรคติดต่อต่างๆ เป็นต้น ส่งผลให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลเป็นไปอย่างรวดเร็วสามารถให้บริการประชาชนได้ตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เทศบาลถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรีโดยตรง และนายกเทศมนตรีจะเป็นผู้เลืกรองนายกเทศมนตรีมาช่วยในการบริหารงาน การบริหารของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์จึงอยู่ในความสนใจของประชาชนโดยทั่วไปว่าผู้บริหารเทศบาลจะสามารถปฏิบัติตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชนได้เพียงใด

การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2552

การเลือกตั้ง	จำนวน ผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้ไปใช้สิทธิ ออกเสียง		บัตรเสีย		หมายเหตุ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. นายกเทศมนตรี	18,253	10,271	56.27	383	3.72	
2. สมาชิกสภาเทศบาล	18,253	10,271	56.27	470	4.57	
